https://revivalbelarus.org

Дарожная мапа рэалізацыі стратэгіі нацыянальнага адраджэння і развіцця*

***дарожная мапа з’яўляецца праграмным інструментам рэалізацыі стратэгіі і можа гнутка быць адаптаваная ў залежнасці ад кантэксту, наяўных рэсурсаў і актуальных змен прыярытэтаў*

Першы (пераходны) этап В

Накірункі дзейнасці па сферах дастасавання Стратэгіі

В.І. Сфера адукацыі і навукі:

Задачы/накірункі дзейнасці	Суб’екты	Рэсурсы	Гарызонт планавання
1. Рэалізацыя дарожных мап на пераходны перыяд у галіне адукацыі і навукі, пачатак мерапрыемстваў па люстрацыі работнікаў сістэмы адукацыі, якія парушалі закон і прымалі прамы і непасрэдны ўдзел у рэпрэсіях і прапагандзе	Палітычны (АПКБ + ОСЦ)	фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы	да канца этапу
2. Пачатак рэалізацыі рэформаў у галіне адукацыі і навукова-даследчай дзейнасці	Палітычны (АПКБ + ОСЦ+ КР), экспертная, грамадзянская супольнасць	фінансавы, арганізацыйны, палітычны	да канца этапу
3. Стварэнне спецыялізаваных 2- ці 3-месячных курсаў (у залежнасці ад узроўню валодання) па вывучэнні і ўдасканаленні беларускай мовы для розных катэгорый дзяржаўных службоўцаў, выхавацеляў, настаўнікаў, выкладчыкаў, медыкаў і іншых грамадзян, якія маюць жаданне ўдасканаліць мову і падвысіць навыкі маўлення. Для дзяржслужбоўцаў, медыкаў і педагогаў курсы будуць мець абавязковы характар (з захаваннем заробку, паэтапна)	Палітычны (АПКБ + ОСЦ+ КР), профільныя навучальныя ўстановы, грамадзянскія ініцыятывы	фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы	да канца этапу

4. Падтрымка і прасоўванне беларусацэнтрычнай адукацыі для Беларусі і за мяжой: а) дашкольная: • далейшая падтрымка беларускамоўных установ і цэнтраў дашкольнай адукацыі для беларусаў дыяспары, перавод прыкладна паловы дзіцячых дашкольных установ у Беларусі на беларускую мову выхавання, • падвышэнне заробкаў і сацыяльнага прэстыжу прафесіі выхавацеляў, а таксама 30% даплата выхавацелям, якія прайшлі курсы і/ці атэстацыю, за працу па выхаванні на беларускай мове, • курсы па падвышэнні кваліфікацыі і асваенні міжнароднага досведу ў галіне дашкольнага выхавання (з захаваннем заробку, паэтапна); • працяг дапамогі ў стварэнні і падтрымцы профільных анлайн-рэсурсаў	Палітычны (АПКБ + ОСЦ+ КР), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары	фінансавы, арганізацыйны, палітычны, метадычны, кадравы, тэхнічны	да канца этапу

4. Падтрымка і прасоўванне беларусацэнтрычнай адукацыі для Беларусі і за мяжой: б) школьная: • перавод прыблізна паловы ўстаноў сярэдняй адукацыі ў Беларусі на беларускую мову выкладання з паэтапнай заменай класаў з рускай мовай навучання на беларускую; • падвышэнне заробкаў і сацыяльнага прэстыжу прафесіі настаўніка, а таксама 30% даплата настаўнікам, якія прайшлі курсы і /ці пераатэстацыю, за выкладанне прадметаў на беларускай мове; • далейшая праца па падрыхтоўцы падручнікаў і метадычнага забеспячэння, стварэнне аўтарскіх калектываў і рэвізія наяўнага фонду вучэбна-метадычнага забеспячэння навучальнага працэсу; • далейшая падтрымка дзейнасці сеткі беларускіх школ выходнага дня ў краінах з беларускай дыяспарай, пачатак іх гарманізацыі з нацыянальнай адукацыйнай сістэмай у краіне; • спрыянне школам для беларускай меншасці ў краінах-суседзях, аднаўленне працы школ з атрыманнем адукацыі на роднай мове для нацыянальных меншасцяў у Беларусі	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары (праграма «Васьміног»)	фінансавы, арганізацыйны, метадычны, кадравы, тэхнічны	да канца этапу

4. Падтрымка і прасоўванне беларусацэнтрычнай адукацыі для Беларусі і за мяжой: в) вышэйшая: • пачатак рэлакацыі беларускага навукова-даследчага ўніверсітэта ў эміграцыі ў Беларусь, магчымае пакіданне філіяла за мяжой; • захады па паступовым пераводзе навучальнага працэсу ў беларускіх ВНУ на беларускую мову выкладання для большай часткі гуманітарных, тэхнічных і прыродазнаўчых спецыяльнасцяў; • падвышэнне заробкаў і сацыяльнага прэстыжу прафесіі выкладчыка ВНУ, а таксама работнікаў акадэмічных і навуковых установаў і інстытутаў, 30% даплата выкладчыкам, якія прайшлі курсы і/ці атэстацыю, за выкладанне курсаў на беларускай мове; • адкрыццё новых беларускіх праграм, цэнтраў і курсаў ва ўніверсітэтах краін свету; • узмацненне і падтрымка наяўных адукацыйных ініцыятыў і інстытуцый у галіне вышэйшай адукацыі для беларусаў; • стварэнне і падтрымка новых праграм акадэмічнай мабільнасці для студэнтаў і навукоўцаў; • праграмы стажыровак для бакалаўраў, магістраў, выкладчыкаў і навукоўцаў; • пачатак мерапрыемстваў па вяртанні Беларусі ў Балонскі працэс	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), акадэмічная супольнасць (ЕГУ, БААН, і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць (праграмы EU4Belarus – SALT-1,2, Каліноўскага і інш.)	фінансавы, арганізацыйны, метадычны, кадравы, тэхнічны	да канца этапу

4. Падтрымка і прасоўванне беларусацэнтрычнай адукацыі для Беларусі і за мяжой: г) прафесійная (бізнес, IT і г.д.): • працяг падтрымкі праграм і цэнтраў прафесійнай адукацыі і падрыхтоўкі для беларускіх навучэнцаў за межамі Беларусі, іх (частковая) рэлакацыя ў Беларусь, адкрыццё новых праграм і цэнтраў; • падтрымка анлайн-рэсурсаў для суправаджэння праграм прафесійнай адукацыі	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), акадэмічная супольнасць (ЕГУ, БААН і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць (Imaguru + ABBA, инш.), дыяспары	фінансавы, арганізацыйны, кадравы, метадычны, тэхнічны	да канца этапу
4. Падтрымка і прасоўванне беларусацэнтрычнай адукацыі для Беларусі і за мяжой: д) нефармальная: • падтрымка і ўзмацненне існых і фасілітацыя ўзнікнення новых праграм і курсаў па нефармальнай адукацыі; • падтрымка комплекснай абалонкі для анлайн-курсаў нефармальнай адукацыі (беларускай Cursera); • падтрымка асацыяцыі арганізацый нефармальнай адукацыі і крос-платформ для супрацоўніцтва і абмену вопытам і інфармацыяй	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), акадэмічная супольнасць (ЕГУ, БААН, ЛУ, БК і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары	фінансавы, арганізацыйны, кадравы, метадычны, тэхнічны	да канца этапу
5. Працяг курсаў па сістэматычнай падрыхтоўцы кадраў (настаўнікі, выкладчыкі і менеджары адукацыі для Новай Беларусі) «Новыя адукатары», частковая рэлакацыя праграм у Беларусь	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), акадэмічная супольнасць (ВБУ, ЕГУ, Акадэмія, БААН, і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, экспертная і прафесійная супольнасць, беларускія і замежныя навучальныя ўстановы	фінансавы, арганізацыйны, кадравы, метадычны, тэхнічны	да канца этапу

6. Далейшая інтэграцыя ў адукацыйныя праграмы і сістэмы элементаў беларускага нацыянальнага мэйнстрыму (веданне пантэона нацыянальных герояў, традыцый і пазітыўных міфаў, нацыянальна-арыентаваная і дэкаланіяльная візія гісторыі краіны і рэгіёна) і грамадзянска-прававой адукацыі і функцыянальнай пісьменнасці (прававая, грамадзянская, палітычная, фінансавая і медыяпісьменнасць) на нацыянальным узроўні	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), акадэмічная супольнасць (ВБУ, ЕГУ, Акадэмія, БААН, і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, экспертная і прафесійная супольнасць	фінансавы, арганізацыйны, кадравы, метадычны, тэхнічны	да канца этапу

B.II. Сфера культуры, крэатыўнай індустрыі і медыя

Задачы/накірункі дзейнасці	Суб'екты	Рэсурсы	Гарызонт планавання
1. Захаванне і развіццё экасістэмы нацыянальнай культуры: а) экстранная падтрымка культуры ў Беларусі і па-за межамі: • перагляд спіса экстрэмісцкіх матэрыялаў, зняцце забароны і штучных абмежаванняў (ліцэнзіі, гастрольныя пасведчанні, атэстацыі экскурсаводаў і т.п.) на выдавецкую, даследчыцкую, кінематаграфічную, музычную, культурніцкую дзейнасць; • рэабілітацыя актывістаў і арганізацый, пацярпелых за сваю грамадска-палітычную і нацыянальна-культурніцкую працу (скласці спісы), і аказанне падтрымкі ў аднаўленні дзейнасці тых праектаў, што не страцілі актуальнасць і каманду; • працяг праграмы арт-рэзідэнцый для творцаў; • стыпендыі і зваротная рэлакацыя для змушаных мігрантаў-творцаў; • стварэнне і перапрафіляванне пляцовак і арт-прастор для дзейнасці ў краіне і за мяжой (галерэі, дамы культуры, сцэны, канцэртныя залі);	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), кааліцыя арганізацый культуры, грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, замежныя партнёры	фінансавы, арганізацыйны, кадравы, тэхнічны, палітычны	да канца этапу

• фасілітацыя разавых культурных івэнтаў і тэматычных падзей (тыдзень беларускай культуры, «Ноч расстраляных паэтаў» і т.п.)			
1. Захаванне і развіццё экасістэмы нацыянальнай культуры: б) доўгатэрміновыя праекты падтрымкі і развіцця культуры і крэатыўнай індустрыі: • захады па павелічэнні долі выдаткаў на культуру ў агульнадзяржаўным бюджэце: з менш чым 1% да 2,5% ад аб’ёму гадавога бюджэту. Гэта дасць магчымасць шырока падтрымліваць культурніцкія ініцыятывы, музейную справу, аднаўленне гісторыка-культурнай спадчыны (палацаў, замкаў, сядзіб, ратуш, цэркваў і паркаў); • працяг праграмы падрыхтоўкі менеджараў культуры; • падтрымка дзейнасці рэсурсных цэнтраў; • падтрымка і рэлакацыя інстытуцый, якія займаюцца стратэгічным планаваннем у галіне, захоўваюць фонды і акумулююць рэсурс для падтрымкі арганізацый і творцаў (Інстытуты кнігі, тэатра, кіно, публічнай гісторыі, і г.д., музеі і архівы); • падтрымка масавых і цыклічных актыўнасцяў (фестывалі, кангрэсы, чытанні, спартыўныя мерапрыемствы і г.д.), якія дэманструюць найлепшыя наробкі сучаснай беларускай культуры і ўводзяць іх у міжнародны кантэкст; • пошук стратэгічных грантавых праграм для падтрымкі беларускай культуры, стратэгічнае партнёрства; • распрацоўка заканадаўчай базы і прэферэнцый для развіцця мецэнацтва і залучэння нацыянальна арыентаванага бізнесу і грамадзянскай супольнасці ў справу ахвяравання і спансавання беларускай культуры на лакальным і глабальным узроўнях	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), БРК, кааліцыя арганізацый культуры, грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, замежныя партнёры	фінансавы, арганізацыйны, кадравы, тэхнічны	да канца этапу
2. Прамоцыя Беларусі і стварэнне пазітыўнага і пазнавальнага брэнда беларускай культуры за мяжой і ўнутры краіны: • дзяржаўная падтрымка і рэлакацыя арганізацыі для комплекснай прамоцыі беларускай культуры, накшталт	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), БРК, кааліцыя арганізацый культуры, грамадзянская супольнасць, бізнес-	фінансавы, арганізацыйны, тэхнічны, палітычны	да канца этапу

нямецкага Інстытута Гётэ: праца на нацыянальным і міжнародным узроўні; • лабіраванне беларускіх культурных івэнтаў і сумесных праектаў у краінах свету, фасілітацыя шырокага культурнага абмену і залучэння беларускай культуры ў сусветную павестку; • прасоўванне беларускіх культурных, навуковых і адукацыйных прадуктаў і брэндаў на сусветна вядомых пляцоўках; • прапаганда творчасці беларускіх аўтараў у свеце (пераклады, сумесныя пастаноўкі, выставы, музычныя прэм’еры і т.п.); • прасоўванне і папулярызацыя пантэона герояў, міфаў, легендаў і сімвалаў нацыянальнай культуры, прывабных для выкарыстання як самой беларускай супольнасцю, так і пазнавальных і вядомых для замежнай аўдыторыі; • рэалізацыя адпаведнай палітыкі памяці і інструментаў публічнай гісторыі з вяртаннем у шырокі распаўсюд нацыянальнай сімволікі, неідэалагізаванай версіі гісторыі і гісторыі беларускай дзяржаўнасці, гісторыка-культурная дыпламатыя; • праца па рэвізіі і развіцці нацыянальнай традыцыі і культуры, фасілітацыя стварэння сучаснай і канкурэнтнай версіі беларускай культуры і крэатыўнай індустрыі праз розныя інструменты; • падтрымка культурных прадуктаў на мовах нацыянальных меншасцяў, а таксама залучэнне этнакультурнай спадчыны народаў, што стваралі ў Беларусі, у агульную нацыянальную рамку (пераклады, вывучэнне, рэактуалізацыя, напрыклад, яўрэйскай гарадской культуры 18-20 ст.); • прасоўванне на міжнародным узроўні новага іміджу Беларусі як сучаснай і паспяховай краіны магчымасцяў, раскрыццё турыстычнага патэнцыялу Беларусі	супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, замежныя партнёры		
3. Папулярызацыя беларускай мовы і прадуктаў на яе аснове: • ініцыяванне шэрага публічных дыскусій і абмеркаванняў дзеля выпрацоўкі рашэння на агульнадзяржаўным узроўні	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), БРК, кааліцыя арганізацый	фінансавы, арганізацыйны,	да канца этапу

аб статусе беларускай мовы як адзінай дзяржаўнай, пры адначасовым замацаванні ў Канстытуцыі права нацыянальным меншасцям, якія здаўна пражываюць на тэрыторыі Беларусі, карыстацца сваімі мовамі і атрымліваць на іх адукацыю; • прасоўванне і замацаванне спецыяльнай лексікі навук, прафесій і сфер у адукацыйным, культурным і медыяполі; • фасілітацыя адмысловых курсаў і праграм па вывучэнні беларускай мовы і ўдасканаленні жывой практыкі яе выкарыстання на агульнадзяржаўным узроўні; • працяг падтрымкі міжнародных сертыфікатаў для вывучэння беларускай мовы як замежнай, падрыхтоўка падручнікаў і дапаможных матэрыялаў, распрацоўка адпаведных курсаў для замежнікаў ва ўстановах адукацыі; • захады па павелічэнні якаснага беларускамоўнага кантэнту забаўляльных і пазнавальных перадач, матэрыялаў СМІ, папулярных блогаў і г.д.; • захады па папулярызацыі шырокага ўжывання беларускай мовы ў паўсядзённай камунікацыі, побытавай і публічнай праз інстытут беларускамоўных «зорак», фестывалі і імпрэзы; • падтрымка выдання кніг і выдавецкай дзейнасці на беларускай мове, роўныя ўмовы дзейнасці для прыватных і дзяржаўных выдавецтваў і падатковыя зніжкі, падтрымка стварэння іншага крэатыўнага кантэнту па-беларуску	культуры, грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, замежныя партнёры	тэхнічны, палітычны	
4. «Беларусізацыя лічбавых рэсурсаў і дыгіталізацыя беларушчыны»: • працяг працы па фасілітацыі з'яўлення беларускамоўных версій папулярных інтэрнэт-сэрвісаў, прыкладанняў (YouTube, Spotify і г.д.), прасоўванне беларускай мовы для манетызацыі сэрвісаў; • захады па папулярызацыі працы над стварэннем беларускамоўнай Уікіпедыі, яе выкарыстання ў асяроддзі саміх беларусаў; • падтрымка перакладаў на беларускую мову замежных фільмаў, серыялаў, кніг і т.п. і размяшчэнне на лічбавых платформах;	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), БРК, кааліцыя арганізацый культуры, грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, прагрэмісты	фінансавы, арганізацыйны, тэхнічны, палітычны	да канца этапу

• аблічбоўка архіваў матэрыяльнай культуры, захаванне і каталагізацыя культурнай спадчыны; • стварэнне новых арыгінальных і аўтэнтычных лічбавых прадуктаў			
5. Узмацненне нацыянальнай медыясферы (сеткі стваральнікаў медыякантэнту і распаўсюду матэрыялаў для беларускай аўдыторыі як нацыянальнай медыяплатформы): • рэалізацыя дарожнай мапы па рэарганізацыі дзяржаўных СМІ і дэідэалагізацыі сферы; • падтрымка нацыянальных медыя на некалькіх мовах (беларуская, англійская, нямецкая і т.п.); • падтрымка інстытута публічнай экспертызы і крытыкі, прафесійных журы; • дэкаланізацыя нацыянальнага наратыву (мерапрыемствы, матэрыялы і т.п.) і спрыянне паўставанню арыгінальных і якасных медыяпрадуктаў сусветнага ўзроўню; • стварэнне «гісторый поспеху» звычайных і выбітных беларусаў, іх медыйнае прасоўванне як візуалізацыя «нацыянальнай мары» і выбудова пазітыўнага іміджу краіны і беларусаў у медыяполі	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), журналісцкая супольнасць (БАЖ + Прэс-клуб + рэдакцыі СМІ + блогеры, інш.), грамадзянская супольнасць, лічбавыя праекты, дыяспары	фінансавы, арганізацыйны, тэхнічны, палітычны	да канца этапу

В.III. Сфера палітыкі (унутранай і міжнароднай), права і абароны

Задачы/накірункі дзейнасці	Суб’екты	Рэсурсы	Гарызонт планавання
1. Пачатак рэалізацыі праграмы па стварэнні ўстойлівай нацыянальнай унутрыпалітычнай сістэмы: • стварэнне камісій па рэабілітацыі ахвяр палітычных рэпрэсій часоў таталітарызму і аўтарытарызму на тэрыторыі Беларусі, адкрыццё архіваў КДБ; • пачатак грамадскіх і судовых працэсаў па люстрацыі былых ідэалагічных работнікаў, кіраўніцтва выбарчых камісій, медыяпрапагандыстаў і чыноўнікаў,	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР+НАУ, партыі і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, замежныя партнёры	фінансавы, арганізацыйны, кадравы, тэхнічны	да канца этапу

праваахоўнікаў, вінаватых у парушэнні закона, а таксама іншых катэгорый грамадзян у адпаведнасці з распрацаванай канцэпцыяй і дарожнай мапай па люстрацыі; • пачатак рэарганізацыі органаў дзяржаўнага кіравання і выкарыстанне інструментаў кадравага рэзерву і іншых механізмаў абнаўлення адміністрацыі на рэгіянальным і агульным узроўні; • пачатак рэалізацыі рэформы партыйнай сістэмы і падвышэння ролі партый і грамадскіх арганізацый і рухаў у дзяржаве; • пачатак рэарганізацыі сістэмы рэальнага прадстаўніцтва розных груп насельніцтва на ўсіх узроўнях дзяржаўнага кіравання, распрацоўка механізмаў; • пачатак рэалізацыі механізмаў рэальнага ўплыву грамадзян на палітычнае жыццё краіны праз інструменты прамой дэмакратыі, звароты і петыцыі, а таксама працэдуры адклікання палітычных прадстаўнікоў; • пачатак рэалізацыі сістэмы мер па пашырэнні палітычнай і прававой пісьменнасці, грамадзянскай адукацыі праз адукацыйныя і медыйныя інструменты; • пачатак пераразмеркавання ролі і функцый дзяржавы і дзяржаўнага кіравання ў рэгуляванні жыцця грамадства і яго інстытутаў, «раздзяржаўліванне» грамадска-палітычнай сферы і больш шырокае выкарыстанне электроннага ўрада і іншых механізмаў грамадскага кіравання грамадска-палітычнымі працэсамі; • паступовае правядзенне паслядоўнай і сістэмнай палітыкі 4Д (дэімперыялізацыі, дэкамунізацыі, дэідэалагізацыі і дэкаланізацыі) у адукацыі, культуры, СМІ, палітычнай і сацыяльных сферах; • стварэнне нацыянальнага і мясцовых грамадскіх камітэтаў па вяртанні населеным пунктам, вуліцам і г.д. гістарычных назваў, а таксама замены назваў, якія з'яўляюцца каланіяльнымі, таталітарнымі і імперскімі			
2. Падрыхтоўка да змен асноўных прыярытэтаў і інструментаў нацыянальнай міжнароднай палітыкі:	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР+НАУ, і інш.),	фінансавы, арганізацыйны, кадравы,	да канца этапу

• пачатак рэалізацыі новага знешнепалітычнага курсу, перагляд удзелу Беларусі ў міждзяржаўных і міжнародных саюзах і пагадненнях, падпісанне дакументаў аб намерах уступлення ў стратэгічныя міжнародныя арганізацыі і аб’яднанні з улікам нацыянальных інтарэсаў; • працяг рэалізацыі еўрапейскага вектара развіцця Беларусі, пашырэнне праграмы Усходняга партнёрства, інтэнсіфікацыя высілкаў па здабыцці статусу краіны-сябра ЕС, пачатак рэалізацыі стратэгічных мэт і задач рэгіянальнага развіцця; • дэнансацыя дамоў і выхад з палітычных саюзаў і аб’яднанняў, заключаных нелегітымнымі ўладамі насуперак нацыянальным інтарэсам Беларусі і народа; • расследаванне злачынстваў (ваенных, супраць грамадства і асобных груп насельніцтва) рэжыму Лукашэнкі і стварэнне адмысловых камісій і следчых груп па выяўленні асноўных фактаў і падачы дакументаў у міжнародныя і нацыянальныя судовыя органы; • захады па прасоўванні пазітыўнага вобраза дэмакратычнай Беларусі і яе народа праз палітычныя, медыйныя, культурныя і адукацыйныя інструменты, культурная дыпламатыя	народныя амбасады, грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, замежныя партнёры	тэхнічны, палітычны	
3. Пачатак рэалізацыі праграмы пабудовы ўстойлівай нацыянальнай канстытуцыйна-прававой сістэмы: • рэактуалізацыя і перагляд наяўнай юрыдычна-прававой базы кодэксаў, законаў і падзаконных актаў, пошук супярэчнасцяў і парушэнняў нормаў Канстытуцыі і правоў чалавека, скасаванне ўсіх законных і падзаконных актаў, якія парушаюць Канстытуцыю і асноўныя правы чалавека і грамадзяніна; • пачатак рэформы службаў аховы правапарадку, судовай сістэмы (кваліфікацыйныя камісіі), следчых органаў і пракуратуры, сістэмы органаў нацыянальнай бяспекі і т.п.; • рэалізацыя дарожнай мапы на транзітны перыяд у галіне сістэмы права, судовай сістэмы, пракуратуры і органаў нацыянальнай бяспекі;	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР+НАУ, і інш.), новыя праваахоўныя органы (BYPOL/BELPOL), грамадзянская супольнасць, праваабарончыя арганізацыі, незалежныя прафсаюзы, бізнес-супольнасць, народныя амбасады дыяспары, экспертная і прафесійная	фінансавы, арганізацыйны, кадравы, тэхнічны, палітычны	да канца этапу

• захады па дэкамунізацыі і гуманізацыі заканадаўства, скасаванні рэпрэсіўных нормаў на карысць больш «мяккай» і чалавечнай сістэмы рэгулявання прававых стасункаў у дзяржаве, праект; • працяг падтрымкі і развіццё грамадскіх структур дасудовай юрыдычнай медыяцыі для арганізацый і фізічных асоб; • інтэграцыя альтэрнатыўнай юрыдычна-прававой сістэмы дачыненняў грамадства і дзяржавы (пашпарт Новай Беларусі, электронны ўрад і т.п.) у дзяржаўную сістэму Беларусі, выпрацоўка агульнага падыходу; • пачатак рэарганізацыі і рэформы прафсаюзных арганізацый, павелічэнне іх уплыву на грамадскія і гаспадарчыя працэсы ў дзяржаве	супольнасць, замежныя партнёры		
4. Захады па ажыццяўленні вайсковай рэформы і стварэнні нацыянальнага войска: • рэалізацыя праекта па дэкамунізацыі беларускага войска (вяртання да абгрунтаваных нацыянальнай гісторыяй сістэм званняў і ўзнагарод, перагляд пад патрэбы сучаснай вайсковай навукі і практыкі сістэмы вайсковых злучэнняў і груп, адмовы ад практык знявагі асабістага гонару і годнасці вайскоўцаў падчас праходжання вайсковай службы); • пачатак рэалізацыі праекта пераходу да прафесійнай (кантрактнай) арміі і сістэмы кароткатэрміновых курсаў эфектыўнай вайсковай падрыхтоўкі для грамадзян; • увядзенне ў дзеянне новага вайсковага статута, а таксама выкарыстанне беларускай вайсковай тэрміналогіі, перавод на беларускую мову справаводства і камунікацыі ў арміі; • пачатак рэалізацыі канцэпцыі нацыянальнага выхавання вайскоўцаў праз інструменты нацыянальнага пантэона герояў, памятных дат, вайсковай гісторыі і традыцый, безумоўнага апірышча на нацыянальныя інтарэсы	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР+НАУ, і інш.), новыя мілітарныя арганізацыі (ПКК, Паспалітае рушэнне, інш.), грамадзянская супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, замежныя партнёры	фінансавы, арганізацыйны, кадравы, тэхнічны, палітычны	да канца этапу

B.IV. Сфера эканомікі, мясцовага самакіравання, сацыяльнага забеспячэння і аховы здароўя

Задачы/накірункі дзейнасці	Суб'екты	Рэсурсы	Гарызонт планавання
1. Пачатак рэалізацыі нацыянальнай праграмы ўстойлівага развіцця эканомікі, бізнесу і інвестыцый: • пачатак рэарганізацыі асноўных накірункаў развіцця нацыянальнай гаспадаркі з пункту гледжання эфектыўнасці і перспектыўнасці ў рэгіянальным і глабальным кантэкстах; • пачатак рэалізацыі канцэпцыі эканамічнага і тэхналагічнага рыўка для Новай Беларусі (праграма «з трэцяга свету ў першы») як грамадска-палітычнага ідэалу; • пачатак рэалізацыі канцэпцыі развіцця і плана рэфармавання беларускай эканомікі і інвестыцыйнай дзейнасці; • рэалізацыя дарожнай мапы па кіраванні сферай прамысловасці, сельскай гаспадаркай і інвестыцыйнай дзейнасцю на пераходны перыяд; • інтэграцыя альтэрнатыўнай фінансавай сістэмы на базе беларускага бізнесу за мяжой (беларускіх банкаў, інвестыцыйных фондаў, протападатковай сістэмы і т.п.) у дзяржаўную сістэму Беларусі; • захады па спрыянні фінансавай пісьменнасці і бізнес-адукацыі для беларусаў	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць (ABBA, Imaguru, інш.), дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, замежныя партнёры	фінансавы, арганізацыйны, кадравы, тэхнічны, палітычны	да канца этапу

2. Рэалізацыя дзейснай сістэмы мясцовага самакіравання і самафінансавання грамадскіх праектаў: • пачатак рэалізацыі праекта рэформы органаў мясцовага самакіравання, змены іх ролі і функцый у дзяржаве; • працяг і падтрымка традыцыі гарадскіх магістратаў як аднаўлення на новым этапе традыцыі мясцовага кіравання і самафінансавання на прыкладзе супольнасцяў беларускай дыяспары і перанос у Беларусь; • павелічэнне ролі і магчымасцяў мясцовага самакіравання праз інструменты электроннага ўрада, лічбавай дзяржавы на базе прыкладання «Новая Беларусь», інтэграцыя ў агульную сістэму дзяржаўнага кіравання; • далейшае ажыццяўленне падтрымкі лакальных супольнасцяў і развіцця КОТэГСаў у Беларусі	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць (ABBA, Imaguru, інш.), дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць	фінансавы, арганізацыйны, кадравы, тэхнічны	да канца этапу
3. Пачатак рэструктурызацыі і рэформы ў сферы сацыяльнай палітыкі і аховы здароўя для ўстойлівага развіцця грамадства: • рэалізацыя праекта па зменах прынцыпаў і падыходаў па гарантыях сацыяльнага забеспячэння для ўразлівых груп насельніцтва, людзей з абмежаванымі магчымасцямі, беспрацоўных, шматдзетных сем’яў і т.п.; • пачатак рэалізацыі канцэпцыі і праекта рэфармавання сістэмы сацыяльнага страхавання і абароны, пераход да комплекснай стратэгіі сацыяльнага забеспячэння; • пачатак рэалізацыі канцэпцыі і праекта рэформ у галіне аховы здароўя, пераходу да страхавой медыцыны і сістэмы сацыяльных гарантый для ўразлівых груп; • імплементацыя дарожных мап на пераходны ерыяд у галіне сацзабеспячэння і аховы здароўя	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць (ABBA, Imaguru, інш.), дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць	фінансавы, арганізацыйны, кадравы, тэхнічны, палітычны	да канца этапу